

Sebastian Bobowski*

NAPŁYW BEZPOŚREDNICH INWESTYCJI ZAGRANICZNYCH JAKO CZYNNIK DYNAMIZACJI PROCESÓW ROZWOJU MIASTA WROCŁAW

1. Wstęp

Inwestycje zagraniczne¹ stanowią jedną z najbardziej pożądanых form realizacji międzynarodowych stosunków gospodarczych pomiędzy krajami – partnerami handlowymi. Postępujące procesy globalizacyjne prowadzą z jednej strony do coraz szerszej współpracy i umiędzynarodowienia wielu sfer życia społeczeństw i całych państw, harmonizacji, czasem wręcz unifikacji celów, środków i narzędzi realizacji określonych typów polityki, z drugiej strony zaś – implikują ściślejszą integrację, potrzebę konfiguracji i koordynacji poszczególnych elementów łańcucha wartości przedsiębiorstwa, rosnącą wzajemną zależność podmiotów gospodarki światowej, co w efekcie przekształca świat w tzw. globalną wioskę.

Przedsiębiorstwo podejmujące inwestycję zagraniczną w formie bezpośredniej dokonuje tego bądź przez budowę od podstaw zakładu usługowo-produkcyjnego lub produkcyjnego (*greenfield investment*), bądź też poprzez nabycie zakładu już istniejącego w kraju goszczącym. Druga z opcji, atrakcyjna dla potencjalnego inwestora, biorąc pod uwagę kryteria ekonomiczne oraz czas, napotyka wiele przeszkód, szczególnie w krajach rozwijających się. Poziom rozwoju infrastruktury,

* Autor jest stypendystą programu „Dr Best” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

¹ Według definicji OECD zagranicznym inwestorem bezpośrednim jest osoba fizyczna, prawna lub grupa posiadająca przynajmniej 10% wartości danego przedsiębiorstwa wyrażanej w akcjach lub udziałach. Muszą być przy tym spełnione następujące wymogi: środki kapitałowe powinny być inwestowane bezpośrednio w walory przedsiębiorstwa, a nie innych podmiotów (rządów, samorządów), inwestycja bezpośrednia ma udziałowy charakter zapewniający uczestnictwo w zarządzaniu, inwestycje zagraniczne traktuje się jako lokaty trwałe.

jakość nieruchomości, ustawodawstwa, wreszcie – bariery protekcyjistyczne utrzymywane przez władze w celu ochrony niekonkurencyjnej gospodarki, ksenofobia, postrzeganie obcych jako zagrożenia utrudniają, czasem wręcz uniemożliwiają, tego typu strategię wejścia inwestora zagranicznego na rynek [Rymarczyk 2004, s. 190-191].

Nabycie już istniejących firm w kraju goszczącym rozpowszechniło się z oczywistych względów w krajach uprzemysłowionych, w warunkach liberalnego ustawodawstwa, podobnego z reguły systemu wartości i mechanizmów funkcjonowania gospodarki, porównywalnego poziomu rozwoju przedsiębiorstw [Dichtl, Issig 1984, s. 264-265].

Bez wątpienia napływ inwestorów z zagranicy do danego kraju warunkowany jest wieloma czynnikami składającymi się w sumie na tzw. atrakcyjność inwestycyjną państwa. Patrząc na przykład Polski, można wskazać na kilka impulsów, które przyczyniły się do wzmożonego napływu inwestycji zagranicznych w okresie transformacji, szczególnie zaś – po 1 maja 2004, kiedy to kraj wstąpił do Unii Europejskiej. Są to m.in. rozwój gospodarki kapitalistycznej, wprowadzenie mechanizmu wolnego rynku, zliberalizowanie prawodawstwa gospodarczego, przeobrażenia instytucjonalne, wiele ulg, zwolnień podatkowych, subsydiów stanowiących zachęty dla potencjalnych inwestorów zagranicznych.

Szczególnie istotne, z punktu widzenia kraju rozwijającego się, takiego jak Polska, są inwestycje typu *greenfield*² – w roku 2004 stanowiły 58%, rok wcześniej – 51%, a w roku 2002 – 37% wszystkich bezpośrednich inwestycji zagranicznych realizowanych w Polsce [*Bezpośrednie inwestycje...* 2005, s. 3]. Można zatem mówić o bardzo korzystnym trendzie w rozwoju BIZ w Polsce – szczególnie dynamicznym po akcesji Polski do UE. Inwestycje typu *greenfield*, poza napływem dodatkowego kapitału do danej gospodarki, niosą ze sobą nowe technologie, systemy zarządzania i organizacji produkcji, kulturę organizacyjną, nowe wzorce i wartości, co przekłada się w perspektywie na unowocześnienie i przebudowę gospodarki, poprawę jej funkcjonowania w skali zarówno lokalnej, jak i krajowej, wreszcie – tworzą miejsca pracy w nowo powstałych zakładach oraz w ich otoczeniu, a także – poprawiają saldo obrotów bieżących danego kraju, realizując w pewnej skali import i eksport wyrobów gotowych, usług, części, podzespołów czy surowców.

2. Atrakcyjność inwestycyjna Wrocławia

Wrocław, dynamicznie rozwijająca się aglomeracja województwa dolnośląskiego, cieszy się od lat niesłabnącym zainteresowaniem ze strony inwestorów zagranicznych. Sprzyjają temu nie tylko uwarunkowania gospodarcze, legisla-

² Tzw. inwestycje od podstaw.

cyjne, instytucjonalne kreowane przez władze centralne, ale także potencjał endogeniczny regionu przekładający się na atrakcyjność inwestycyjną. Ogromną rolę odgrywają: położenie geograficzne regionu w środku Europy, bliskość Niemiec i Czech, potencjał gospodarczy miejscowych podmiotów, wciąż podnosząca się jakość kapitału ludzkiego, a także możliwości inwestycyjne oferowane przez władze miasta. Od lat Wrocław plasuje się w czołówce polskich miast pod względem atrakcyjności inwestycyjnej. Za jego kluczowe atuty uważa się³:

- **duży, chłonny rynek lokalny** w powiązaniu z zamożnością społeczności lokalnej i jej aktywnością gospodarczą,
- **kapitał ludzki**, tj. jakość lokalnego rynku pracy oraz przyjazny inwestorom klimat społeczny, wysoki poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców, silny ośrodek oświaty, nauki, kultury i sztuki,
- **stale modernizowana i rozbudowywana infrastruktura techniczna oraz infrastruktura otoczenia biznesu**; różnorodność branżowa przemysłu, handlu i usług stwarzająca szerokie możliwości współpracy gospodarczej,
- **strategiczne położenie miasta** względem ważnych szlaków komunikacyjnych, biegnących z Europy Zachodniej na wschód i z północy na południe, budowanych sieci autostrad, głównych linii kolejowych, lotnisk, portów i przejść granicznych,
- **skuteczność transformacji systemowej i ekonomicznej miasta**, przejawiająca się m.in. postępującą prywatyzacją i restrukturyzacją przemysłu,
- **atrakcyjność turystyczna**, związana z bliskością terenów o walorach przyrodniczych (parki narodowe, krajobrazowe), zabytków, muzeów, ale także z wysokim rozwojem i standardem miejscowej bazy noclegowej.

Szczególną rolę w rozwoju miasta, podobnie jak w skali kraju, odgrywają inwestycje typu *greenfield*, związane z zakupem przez inwestora zagranicznego działki budowlanej i budową nowych zakładów produkcyjnych. Co istotne w przypadku Wrocławia – inwestycje te lokowane są z założenia poza granicami miasta, blisko węzła komunikacyjnego, jaki współtworzy modernizowana obecnie autostrada A4.

Władze regionu podjęły wiele działań na rzecz kreowania warunków do efektywniejszego wykorzystywania miejscowego potencjału przemysłowego, naukowego i ludzkiego. Jednym z przejawów było utworzenie Dolnośląskiego Inkubatora Naukowo-Technologicznego stanowiącego centrum innowacji i zaawansowanych technologii dla krajowych i zagranicznych podmiotów gospodarczych. Dekadę lat dziewięćdziesiątych cechował stały wzrost napływu kapitału zagranicznego do Wrocławia, w latach 2000-2002 odnotowano okresowy spadek jego dynamiki, w kolejnych latach natomiast, szczególnie od roku 2004, zainteresowanie kapitału obcego stolicą Dolnego Śląska jest bardzo duże.

³ Na podstawie: <http://www.wroclaw.pl/m3538/>.

Największe inwestycje typu *greenfield* ulokowały we Wrocławiu m.in. takie firmy, jak: brytyjskie Cadbury, szwedzka IKEA, holenderskie Makro Cash & Carry, francuska Castorama, amerykański CARGILL oraz Generall Bottlers. W Kobierzycach powstało nowe centrum logistyczne amerykańskiej firmy Pro-Logis, a w kwietniu roku 2006 w tej gminie rozpoczęto budowę fabryk urządzeń AGD oraz monitorów ciekłokrystalicznych południowokoreańskiego koncernu LG Electronics. W Mirkowie zainwestował niemiecki koncern BOSCH – Układy Hamulcowe z o.o., natomiast w Jelczu-Laskowicach – japoński koncern Toyota (fabryka silników wysokoprężnych).

Część inwestorów zagranicznych nawiązała współpracę z miejscowymi przedsiębiorcami bądź też wykupiła istniejące zakłady produkcyjne, a są to m.in. Volvo (otworzyło centrum przemysłowe), WABCO, 3M (nabyło pakiet większościowy Viscoplastu), APSYS, Whirlpool (kupił akcje Polaru – wiodącego polskiego producenta sprzętu AGD) oraz Bombardier Transportation (udziałowiec Pafawagu). We Wrocławiu zainwestował także międzynarodowy potentat branży farmaceutycznej – koncern Maco Pharma – oraz jedna z największych korporacji świata – Hewlett-Packard. W utworzonych w 2004 roku na terenie miasta podstrefach Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Invest-Park⁴ swoją działalność rozpoczął m. in. koncern Whirlpool.

3. Inwestorzy zagraniczni we Wrocławiu

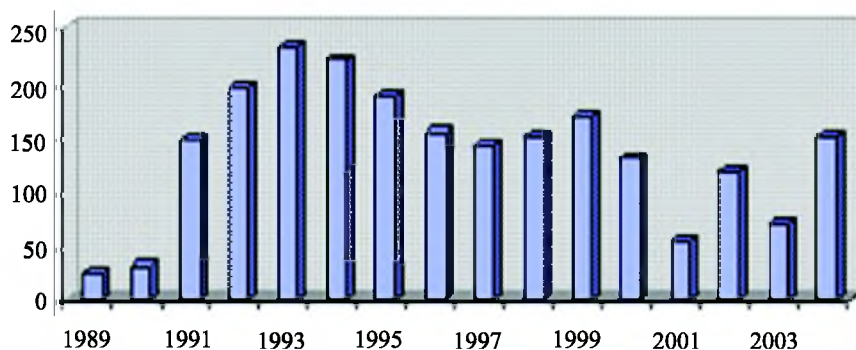
Według szacunków Urzędu Statystycznego we Wrocławiu blisko 27% spółek prawa kapitałowego we Wrocławiu to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (co stanowi ok. 46% spółek z kapitałem obcym w regionie)⁵. Przeważająca większość owych spółek, blisko 90%, zatrudnia do 9 osób, 8% – od 10 do 49, 3% – od 50 do 249, natomiast jedynie 1% – od 250 do 1000 osób. Zatrudnienie powyżej 1000 osób utrzymują m.in. Volvo Polska Sp. z o.o., WABCO Polska Sp. z o.o., Cussons SA, Polar SA, Bank Zachodni WBK SA, LUKAS Bank SA.

Dynamikę napływu kapitału obcego na podstawie statystyki rejestracji spółek z kapitałem obcym przedstawiono na rys. 1.

Dane przedstawione na wykresie potwierdzają, iż najwięcej, bo ponad 550 spółek z udziałem kapitału obcego (spośród 2171 zarejestrowanych w całym okresie) zarejestrowano we Wrocławiu w latach 1993-1994, podczas gdy w pierwszych dwóch latach transformacji – niespełna 60.

⁴ Podstrefy zlokalizowano na Psim Polu, na terenie Wrozamet (ul. Żmigrodzka) oraz WABCO (ul. Ostrowskiego).

⁵ Według stanu na koniec lutego 2005 r.

Rys. 1. Liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego w gminie Wrocław w latach 1989-2004

Źródło: Urząd Statystyczny we Wrocławiu.

4. Struktura kapitału zagranicznego według kraju pochodzenia

Analizując pochodzenie inwestorów zagranicznych lokujących swoją działalność we Wrocławiu, należy zwrócić uwagę, iż zdecydowana większość z nich wywodzi się z grupy państw wysoko rozwiniętych – w tym przede wszystkim z Irlandii, Niemiec, Francji, ze Stanów Zjednoczonych, z Danii oraz Wielkiej Brytanii, ale także z krajów rozwijających się, tj. Tajwanu, Chin, Korei Południowej czy Wietnamu⁶.

W tabeli 1 zaprezentowano szczegółową statystykę uwzględniającą wielkość zaangażowanego kapitału przez inwestorów z poszczególnych krajów.

Dane zawarte w tab. 1 wskazują wyraźnie na dominującą rolę kapitału irlandzkiego (Bank Zachodni WBK SA – 746,7 mln USD) oraz niemieckiego i francuskiego (LUKAS Bank SA – 262 mln USD). Kolejne pozycje zajmują inwestorzy ze Szwecji, z USA, Danii oraz Wielkiej Brytanii. Okres najbliższych kilku lat wiązać się będzie ze wzrostem udziału kapitału południowokoreańskiego w związku z rozpoczęciem przez koncern LG Electronics inwestycji w podwrocławskich Kobierzycach – szacuje się, iż do roku 2011 Koreańczycy zainwestują w obie fabryki ok. 1,9 mld zł, co przełoży się w praktyce na blisko 6 tys. nowych miejsc pracy. W roku 2005 była to największa pozyskana w Polsce inwestycja zagraniczna [Korea... 2005].

⁶ Intensyfikacja współpracy gospodarczej z krajami Europy Zachodniej jest jednym z ważniejszych następstw akcesji Polski do UE, co skutkuje tzw. efektem przesunięcia handlu oraz efektem kreacji handlu; rosnące zainteresowanie inwestorów amerykańskich oraz azjatyckich przypisywane jest wzrostowi wiarygodności Polski jako członka UE i taniej sile roboczej.

Tabela 1. Kapitał zagraniczny (zakładowy) zaangażowany we Wrocławiu według kraju pochodzenia (w USD), stan z dnia 28.02.2005 r.

Lp.	Kraj inwestora	Kapitał zakładowy (w USD)	Lp.	Kraj inwestora	Kapitał zakładowy (w USD)
1	Irlandia	746 713 298	31	Chiny	33 780
2	Francja	325 842 367	32	Tajwan	32 138
3	Niemcy	278 845 714	33	Portugalia	26 581
4	Szwecja	87 146 852	34	Armenia	25 968
5	USA	71 204 623	35	Indie	18 448
6	Dania	36 686 271	36	Litwa	16 656
7	Wielka Brytania	29 023 846	37	Turecja	15 283
8	Hiszpania	19 013 076	38	Nowa Zelandia	14 675
9	Kanada	8 085 536	39	Libia	14 088
10	Jugosławia	6 324 666	40	Węgry	12 758
11	Szwajcaria	5 867 926	41	Izrael	12 427
12	Luksemburg	4 031 831	42	Mongolia	9 943
13	Austria	3 580 570	43	Gruzja	4 464
14	Włochy	3 489 420	44	Albania	4 320
15	Holandia	2 582 273	45	Maroko	4 051
16	Lichtenstein	2 088 998	46	Malta	4 011
17	Rosja	1 987 479	47	Nigeria	2 995
18	Czechy	1 524 949	48	Gwinea	2 535
19	Japonia	1 397 385	49	Algieria	2 466
20	Finlandia	1 212 120	50	Kazachstan	2 041
21	Belgia	868 975	51	Jordania	1 911
22	Bułgaria	621 060	52	Oman	1 770
23	Wietnam	544 047	53	Kambodża	1 633
24	Grecja	357 442	54	Angola	1 435
25	Norwegia	346 406	55	Syria	1 394
26	Białoruś	145 715	56	Rumunia	1 142
27	Ukraina	144 874	57	Chorwacja	1 090
28	Australia	97 725	58	Pakistan	786
29	Słowacja	55 183	59	Międzynarodowy	55 234 121
30	Kajmany	46 100			

Źródło: Urząd Statystyczny we Wrocławiu.

Tabela 2. Liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego według kraju pochodzenia kapitału, Wrocław, stan z 28.02.2005 r.

Lp.	Kraj inwestora	Liczba spółek	Lp.	Kraj inwestora	Liczba spółek
1	Niemcy	1021	31	Luksemburg	5
2	Wietnam	208	32	Japonia	4
3	Włochy	94	33	Gruzja	3
4	Francja	82	34	Tajwan	3
5	USA	9	35	Maroko	2
6	Austria	67	36	Jugosławia	2
7	Holandia	66	37	Nigeria	2
8	Szwecja	52	38	Litwa	2
9	Czechy	50	39	Węgry	2
10	Szwajcaria	42	40	Jordania	2
11	Wielka Brytania	37	41	Kajmany	2
12	Ukraina	37	42	Libia	2
13	Belgia	36	43	Portugalia	2
14	Rosja	29	44	Nowa Zelandia	1
15	Kanada	23	45	Albania	1
16	Norwegia	23	46	Gwinea	1
17	Chiny	17	47	Malta	1
18	Dania	16	48	Algieria	1
19	Białoruś	16	49	Kazachstan	1
20	Grecja	15	50	Oman	1
21	Bułgaria	14	51	Kambodża	1
22	Armenia	11	52	Angola	1
23	Indie	9	53	Chorwacja	1
24	Hiszpania	9	54	Pakistan	1
25	Słowacja	8	55	Rumunia	1
26	Finlandia	8	56	Mongolia	1
27	Australia	7	57	Międzynarodowy	7
28	Lichtenstein	6			
29	Irlandia	6			
30	Izrael	5			

Źródło: Urząd Statystyczny we Wrocławiu.

Kolejną kwestią jest poziom rozproszenia kapitału z poszczególnych krajów, wyrażający się w liczbie zarejestrowanych spółek – zdecydowanie dominują tu podmioty niemieckie (ponad 1000 spółek) oraz wietnamskie (ponad 200 spółek). To, co w przypadku Niemiec wydaje się uzasadnione z racji wielkości zaangażowanego kapitału (blisko 300 mln USD), w przypadku Wietnamu (nieco ponad 500 tys. USD) świadczy z jednej strony o bardzo dużym rozproszeniu kapitału, z drugiej zaś o niewielkiej skali działalności poszczególnych podmiotów⁷. W tabeli 2 przedstawiono wszystkich inwestorów zagranicznych z poszczególnych krajów z uwzględnieniem liczby zarejestrowanych spółek.

Dane zawarte w tab. 2 wskazują na szerokie zainteresowanie miastem kapitału z wysoko rozwiniętych krajów Europy Zachodniej oraz Ameryki Północnej, co z jednej strony świadczy o konkurencyjności regionu, jego rosnącej randze, a z drugiej strony – stwarza szansę napływu kapitału, myśli technicznej, technologii, rozwiązań i idei z krajów o najbardziej rozwiniętej gospodarce.

Ważnym aspektem analizy jest struktura branżowa spółek z udziałem kapitału zagranicznego. Statystyki wskazują, iż spośród podmiotów wrocławskich zdecydowana większość zadeklarowała działalność handlową oraz produkcyjną (blisko 2/3 spółek z kapitałem zagranicznym). Dane szczegółowe zaprezentowano w tab. 3.

Dane z tab. 3 potwierdzają popularność branży handlowej i produkcyjnej wśród inwestorów zagranicznych. Wynika z nich, że znaczną część kapitału zainwestowało we Wrocławiu kilkanaście firm z sektora pośrednictwa finansowego (ponad 1 mld USD). Dynamicznie rozwijającym się sektorem gospodarki regionu są usługi, co świadczy o pozytywnych trendach w rozwoju gospodarki, wysoko rozwinięta gospodarka krajów takich, jak Irlandia, generuje bowiem do 80-90% PKB właśnie w sektorze usług. Omawiane tu pośrednictwo finansowe wraz z obsługą nieruchomości i firm wytwarza blisko 27% PKB krajów UE 15 (w regionie dolnośląskim – blisko o połowę mniej). Warto dodać, iż w sektorze usług⁸ pracuje już niemal co drugi aktywny zawodowo mieszkaniec regionu (w UE 15 jest to blisko 70%)⁹. Drugą pozycję zajmuje działalność produkcyjna, w którą angażuje się blisko 450 spółek z kapitałem zakładowym wynoszącym ponad pół miliarda USD. Poziom zaangażowanego kapitału w poszczególnych branżach zaprezentowano na rys. 2.

⁷ Przeciętnie podmiot wietnamski ma w granicach 1-3 tys. USD kapitału zakładowego; jedynie 12 spośród ponad 200 zarejestrowanych podmiotów z tego kraju zainwestowało ponad 10 tys. USD, maksymalnie była to kwota rzędu 14 tys. USD; dla porównania Irlandia – największy inwestor zagraniczny we Wrocławiu – zarejestrowała jedynie 6 spółek.

⁸ Autor bierze tu pod uwagę handel i transport, pośrednictwo oraz tzw. usługi nierynkowe.

⁹ Na podstawie dokumentacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Wrocław 2006 r.

Tabela 3. Struktura branżowa spółek z kapitałem zagranicznym wraz z wielkością zaangażowanego kapitału, Wrocław, stan z 28.02.2005 r.

Rodzaj działalności gospodarczej	Kapitał zakładowy w USD	Liczba spółek
Handel hurtowy i detaliczny	50 136 390	926
Działalność produkcyjna	554 514 509	451
Obsługa nieruchomości, wynajem i działalność związana z prowadzeniem interesów	6 337 824	347
Budownictwo	7 598 252	200
Hotele i restauracje	2 817 479	66
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	967 203	59
Pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna	1 044 841	39
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo	1 086 983	28
Edukacja	112 625	16
Pośrednictwo finansowe	1 070 392 254	15
Górnictwo i kopalnictwo	234 850	14
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	152 122	9
Rybolówstwo i rybactwo	1 455	1
Razem	1 695 396 787	2171

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentacji Urzędu Miejskiego we Wrocławiu.

Rys. 2. Struktura kapitału zagranicznego zaangażowanego w poszczególne branże działalności gospodarczej, Wrocław, stan z 28.02.2005 r.

Źródło: opracowanie własne.

63-procentowy udział branży pośrednictwa finansowego wynika przede wszystkim, co już nadmieniono, z zaangażowania kapitałowego inwestorów z Irlandii, Niemiec oraz Francji.

Tabela 4. Największe kraje – inwestorzy z wyszczególnieniem najistotniejszych branż

Branża	Liczba spółek	Kapitał zakładowy	
		w USD	w %
Francja			
Pośrednictwo finansowe	2	322 600 297	99
Handel hurtowy i detaliczny	51	2 755 656	0,8
Ogółem	80	325 842 367	100
Niemcy			
Działalność produkcyjna	245	153 656 532	55
Obsługa nieruchomości, wynajem i działalność związana z prowadzeniem interesów	216	48 785 459	17,5
Budownictwo	137	25 408 350	9,2
Ogółem	1021	278 845 714	100
Szwecja			
Działalność produkcyjna	13	85 306 654	97,9
Handel hurtowy i detaliczny	20	1 570 954	1,8
Ogółem	50	87 138 401	100
USA			
Działalność produkcyjna	12	65 735 256	92,3
Handel hurtowy i detaliczny	31	3 313 194	4,7
Ogółem	77	71 204 623	100

Źródło: opracowanie własne w oparciu o: <http://www.wroclaw.pl/m3538>.

W tabeli 4 wskazano na kluczowe branże z punktu widzenia największych krajów – inwestorów.

5. Podsumowanie

Napływ inwestycji zagranicznych do Wrocławia, będący efektem rosnącej pozycji konkurencyjnej miasta, wydaje się mieć głębokie uzasadnienie w polityce władz samorządowych. Zmniejszane z roku na rok zadłużenie miasta, poprawa wyników budżetowych miasta poprzez wzrost przychodów, konsolidację budżetu i kontrolowanie wydatków, napędzana wzrostem gospodarczym i pozytywnymi zmianami w systemie dystrybucji dochodów ogromna skala inwestycji wspieranych z funduszy UE sprawiają, iż miasto Wrocław uzyskało w listopadzie

2005 r. pozytywną ocenę Agencji Standard & Poor's Ratings Services, zyskując także pozytywną długoterminową ocenę wiarygodności kredytowej. W sporządzonej ocenie zwrócono uwagę także na ponadprzeciętne w skali Polski warunki gospodarcze, przyciągające znaczące inwestycje firm. To, co jest równie istotne w ocenie miasta, to wysoki poziom zróżnicowania gospodarki lokalnej (brak jednego dominującego pracodawcy czy sektora), co wyróżnia Wrocław spośród innych polskich miast ocenianych przez Standard & Poor's, takich jak Łódź czy Szczecin, w których mamy do czynienia z pojedynczym pracodawcą bądź też z silnym skoncentrowaniem zatrudnienia w jednym sektorze¹⁰.

Gospodarka Wrocławia wykazuje wyjątkowo dużą dynamikę przekształceń i rozwoju. Rok 2005, w którym pozyskano największego w skali kraju inwestora zagranicznego z Korei Południowej, z jednej strony potwierdza skuteczność władz miasta, z drugiej strony zaś pozwala przypuszczać, iż jest to jedynie etap w budowaniu potęgi tej pozbawionej jakichkolwiek kompleksów względem Warszawy czy Krakowa aglomeracji.

Literatura

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Polsce według stanu na koniec 2004 roku, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Warszawa, czerwiec 2005 r.

Dichtl E., Issig O., *Exporte als Herausforderung für die deutsche Wirtschaft*, Deutscher Instituts – Verlag, Köln 1984.

Korea pod Wrocławiem, „Wprost” 2005 nr 1203 (26 grudnia 2005 r.).

Rymarczyk J., *Internacjonalizacja i globalizacja przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa 2004.

INFLOW OF FOREIGN DIRECT INVESTMENTS AS A FACTOR OF DYNAMIZATION OF DEVELOPMENT'S PROCESSES OF WROCLAW AGGLOMERATION

Summary

The principled aim of this article is to point at the dynamics of foreign direct investments in Wrocław through the years of transformation. The effectiveness of local administration, reasonable budgetary policy, large-scale infrastructure projects, co-financed by European structural funds, are the main factors that influence competitiveness of region and its attractiveness for investors.

Sebastian Bobowski – mgr, doktorant w Katedrze Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu.

¹⁰ Na podstawie danych z: www.standardandpoors.com/ratingsdirect.